

UDKAST

Forslag til **Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension** (*Optjeningsrente, tarifgrundlag og fuldstændigt formuefællesskab*)

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 848 af 21. juli 2006 som ændret bl.a. ved lov nr. 1537 af 20. december 2006 og lov nr. 1587 af 20. december 2006, og som senest ændret ved lov nr. 577 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 5 ophæves.

2. § 8 b affattes således:

”§ 8 b. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002 og indtil den 1. januar 2008, med fradrag af beløb efter § 16, ydes pension som angivet i bilag A. Pensionen fastsættes på grundlag af en rentesats på 2 pct. p.a.”

3. Efter § 8 b indsættes:

”§ 8 c. Bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2008, med fradrag af beløb efter § 16 opdeles i et garanti- og bonusbidrag. Medlemmer erhverver pension af garantibidrag i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif, jf. stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter en gang årligt tariffen for det følgende år efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsat markedsværdibaseret optjeningsrente i overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension og efter forhandling med Finanstilsynet det maksimale garantibidrags andel af et årsbidrag samt nærmere regler om principperne for fastsættelse af det faktisk anvendte årlige garantibidrag. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter anmodning fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension det faktiske anvendte garantibidrags størrelse.”

4. § 9 ophæves og i stedet indsættes:

”§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, og udbetales månedsvis forud. Fremsættes anmodning om udbetaling ikke, udskydes udbetalingstidspunktet, og der sker regulering af pensionen efter reglerne i § 9 a. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension udbetales enten for længere

perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 18. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.

Stk. 2. Den beregnede årlige pension med tillæg af bonuspension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb.

Stk. 3. For tiden inden anmodningen kan der højst ydes 6 måneders tillægspension.

§ 9 a. Udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen, jf. § 9, stk. 1. Indtil 31. december 2008 kan udbetalingen udskydes til ikke ud over det fyldte 70. år. Fra 1. januar 2009 kan udbetalingen udskydes til ikke ud over det fyldte 75. år. Tillægspensionen forhøjes for hver måned udbetalingen udskydes. Den forhøjede pension erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. § 8 c, stk. 2.

Stk. 2. For medlemmer født før 1. januar 1943, der vælger at udskyde pensionen, forhøjes pensionen, for så vidt angår pension optjent før 1. januar 2002 og i perioden fra 1. januar 2002 og indtil 1. januar 2008, med en forhøjelsesprocent på henholdsvis 0,8 og 0,6 pr. måned for hver måned pensionen udskydes efter folkepensionsalderen, jf. § 9, stk. 1 og indtil det fyldte 70. år. Udsættelse fra alder 70 men ikke ud over det fyldte 75. år sker efter stk. 1.”

5. § 15, stk. 6, affattes således:

”*Stk. 6.* Bidragsbetaling for et medlem ophører ved nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, hvis denne er over 67 år. Ellers ophører bidragsbetalingen ved det fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. § 9, stk. 1.”

6. I § 16 ændres ”§ 8 b” til: ”§ 8 c”.

7. I § 16, stk. 1, nr. 1 og 2, indsættes efter ”§ 14 b”:

8. I § 18, stk. 1, nr. 1, ændres ”egenpensionsoptjening” til ”pension, herunder renteforudsætninger, optjeningsrenter, tariffer, opdelingen i garanti- og bonusbidrag m.v.”

9. I § 18, stk. 2, udgår ”om beregningselementerne”

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 3

Stk. 1. Uanset lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 9, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, ydes tillægspension i form af egenpension i perioden fra den 1. januar 2008 til den 30. juni 2009 efter anmodning fra den 1. i måneden efter medlemmet har opnået sin folkepensionsalder og udbetales månedsvis forud. Folkepensionsalderen er i perioden:

- 1) 65 år for medlemmer, der er født før den 1. januar 1959,
- 2) 65 ½ år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. januar 1959 til den 30. juni 1959,
- 3) 66 år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. juli 1959 til den 31. december 1959,
- 4) 66 ½ år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. januar 1960 til den 30. juni 1960,
- 5) 67 år for medlemmer, der er født efter den 30. juni 1960.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om konvertering af pensionstilsagn fra alder 67 til folkepensionsalderen, jf. stk. 1.

Stk. 3. Uanset lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 15, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, ophører bidragsbetalingen for et medlem i perioden fra den 1. januar 2008 til den 30. juni 2009 ved dettes fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. stk. 1.

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at sætte ATP i stand til også fremadrettet bedst muligt at udfylde sin rolle som livslangt væsentlig supplement til folkepensionen for den helt overvejende del af befolkningen. Der er to overordnede mål med at ændre loven. For det første at gøre op med utilsigtede omfordelinger, hvorved der samtidig tilvejebringes en mere enkel og gennemskuelig sammenhæng mellem det betalte bidrag og den opnåede pension. For det andet at sikre en løbende og stabil regulering af alle pensioner i ATP.

1.1. Lovforslagets hovedindhold.

Med lovforslaget foreslås pensionsoptjeningsgrundlaget i ATP ændret, således at der for fremtiden vil blive optjent pension på grundlag af den aktuelle markedsrente og på baggrund af en årligt fastsat tarif, der også fastsættes ud fra aktuelle prognoser om fremtidig dødelighedsudvikling. Det foreslås endvidere som led i den ændrede optjeningsmodel, at fremtidige bidragsindbetalinger deles i et fast garantibidrag, for hvilket der optjenes garanteret pension, og et bonusbidrag, som tilgår det kollektive bonuspotentiale. Bonusbidraget vender over tid tilbage til medlemmerne i form af bonus, og det kan derfor betragtes som en betaling for fremtidig regulering af den optjente pension. Ændringen betyder, at der optjenes garanteret pension for en højere andel af bidraget end i dag.

Yderligere foreslås der etableret et fuldstændigt formuefællesskab i stedet for det nuværende begrænsede formuefællesskab. ATP har således siden 2002 været indrettet med et begrænset formuefællesskab mellem rettigheder optjent før 2002 (gamle ATP-ordning) henholdsvis rettigheder optjent fra og med 2002 (nye ordning). Dette begrænsede formuefællesskab omfatter fælles investeringsstrategi for den samlede formue, således at de to ordninger i fællesskab kan påtage sig en større investeringsmæssig risiko, end de hver for sig ville kunne, og derved opnå et tilsvarende større afkast. På det meget lange sigt var det forudsat, at den nye ordning ville opnå en økonomisk styrke, der ville være en fordel for den gamle ordning under afvikling. Indførelsen af de markedsværdibaserede regnskabsregler har imidlertid ændret på dette perspektiv, hvorfor det eksisterende formuefællesskab foreslås udvidet til også at omfatte et bonusfællesskab med ét fælles

bonuspotentialer for den samlede ordning. Dette indebærer, at formue, investeringer, afkast, risici, og bonuspotentialer er fælles for alle rettigheder i ATP. Der kan således fremadrettet føres én fælles bonuspolitik omfattende alle pensionsrettigheder i ATP.

ATP-loven er senest ændret i forbindelse med velfærdsreformen. En række af de bestemmelser, der er ændret eller ophævet i den forbindelse berøres, også af dette lovforslag. Der er derfor indsat særlige overgangsbestemmelser i forslaget § 3.

1.2. Baggrund for lovforslaget.

Det nuværende optjeningsgrundlag i ATP trådte i kraft pr. 1. januar 2002 i medfør af en omfattende lovændring. Lovændringen indebar en nedsættelse af ATP's grundlagsrente og en overgang fra det hidtidige aldersneutrale grundlag til et aldersdifferentieret tarifgrundlag – det vil sige et grundlag, hvor pensionens pris beregnes særskilt for hver fødselsårgang ud fra en bestemt rentefod (grundlagsrente). Ændringerne omfattede den fremtidige pensionsoptjening, hvorimod allerede optjente pensionsrettigheder ikke blev berørt. Med ændringen etableredes en ny ordning, således at ATP herefter i realiteten bestod af to ordninger. Samtidig etableredes et begrænset formuefællesskab, så de to ordninger fik mulighed for at føre en fælles investeringspolitik, men med separat bonuspolitik

Den nuværende indretning af ATP er imidlertid udviklet før indførelsen af de nye regnskabsregler i 2002, som indebar, at ATP's pensionsforpligtelser for fremtiden skulle opgøres til markedsværdi. Det nuværende pensionsoptjeningsgrundlag blev således udviklet, før der var klarhed over de nye regnskabsprincippers endelige udformning og konsekvenser. Indførelsen af markedsværdibaserede regnskabsprincipper satte nye præmisser for, hvad det vil sige at administrere pensionsordninger, og det har etableret markant ændrede rammer for de pensionsprodukter, som ”produceres”. I forlængelse heraf har der vist sig en række uhensigtsmæssigheder i ATP-ordningens nuværende indretning.

Disse uhensigtsmæssigheder samler sig om fire hovedtemaer:

- Systematiske, men utilsigtede aldersbetingede omfordelinger
- Samspillet mellem den nuværende gamle hhv. nye ATP-ordning
- Levetid og levetidsudvikling
- Realværdisikringen af pensioner i ATP.

Lovforslaget fremsættes med udgangspunkt i disse hovedtemaer med henblik på at imødegå de konstaterede uhensigtsmæssigheder i den nuværende ordning.

Med ændringerne sikres bedre muligheder for at regulere ATP-pensionerne, ligesom de utilsigtede omfordelinger mellem generationerne bringes til ophør. Dertil kommer, at der sikres et fleksibelt udgangspunkt i forhold til fremtidige ændringer.

1.3. Hovedlinierne i loyforberedelsen, herunder udvalgsarbejde.

På baggrund af en henvendelse fra ATP's bestyrelse nedsatte regeringen i marts 2007 et udvalg med deltagelse af repræsentanter fra Beskæftigelsesministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Finanstilsynet og ATP.

Udvalget skulle vurdere konsekvenserne af et forslag fra ATP om

- 1) etablering af en ny optjeningsmodel og
- 2) ændringer i formuefællesskabet.

Udvalget afsluttede sit arbejde med afgivelse af betænkningen: ”Betænkning fra udvalget om ændring af ATP-ordningens optjeningsmodel og formuefællesskab” af 11. juni 2007.

Om det af ATP udarbejdede oplæg til ændring af optjeningsmodel, der blev forelagt for udvalget, fremgår bl.a. følgende af udvalgets betænkning, jf. betænkningens side 13:

”Efter udvalgets opfattelse, vil den ovenfor skitserede model være egnet til at sikre, at der skabes en klar og veldefineret sammenhæng mellem den enkeltes bidragsbetaling og den herved erhvervede pensionsret. Der ligger også heri, at den fælles dækning af en række sociale og finansielle risici, som er kernen i ATP-ordningen, på den ene side bevares intakt, men at den samtidig på den anden side målrettes mod sit egentlige sigte og gøres mere veldefineret. Optjeningsmodellen indebærer på den ene side optjening efter en tarif, som varierer fra år til år, og på den anden side et ens bidrag til bonuspotentialet – over tid såvel som på tværs af alder.

I og med at optjeningen af ATP efter den ovenfor beskrevne model fremover vil ske til markedsrente, vil prisen på pension svinge fra år til år, og den vil altid indrette sig efter de faktiske økonomiske vilkår. Det er udvalgets vurdering, at den ændrede optjeningsmodel vil bidrage til at den utilsigtede omfordeling mellem generationer bringes til ophør. Det skal understreges, at

allerede optjente pensionsrettigheder – nuværende såvel som fremtidige ligger fast uanset fremtidige renteændringer.

Udvalget finder endvidere anledning til at bemærke, at der til stadighed sættes fokus på at forbedre mulighederne for pensionskundernes indsigt i diverse pensionsordninger.

Udvalget finder, at den foreslåede enstrengede pensionsmodel generelt vil give større gennemsigtighed og derigennem forbedre det enkelte medlems indsigt i ATP-ordningen. Selve omlægningen af ATP vil dog i sig selv fordrer en målrettet medlemsinformation.”

Udvalget konkluderede endvidere følgende mht. forslaget om at etablere et fuldstændigt formuefællesskab mellem rettighedsgenerationerne i ATP-ordningen, jf. betænkningens s. 16:

”Udvalget finder, at det i lyset af de ovenfor beskrevne problemstillinger og konsekvenser af det delvise formuefællesskab samt af de markedsværdibaserede regnskabsprincipper, jf. beskrivelsen i kapitel 2, vil være hensigtsmæssigt at etablere et fuldstændigt formuefællesskab i ATP-ordningen. Etablering af et fuldstændigt formuefællesskab vil betyde, at der fremover ikke blot skal deles investeringsrisiko, afkast og solvens, men også deles risici i forhold til levetid og realværdisikring. Fællesskabet omfatter dermed også bonus og bonuspotentiale.

Efter udvalgets opfattelse vil etablering af et fuldstændigt formuefællesskab bidrage til at øge ATP-ordningens fleksibilitet og dens evne til at modstå mulige risici.”

Udvalget tilkendegav endvidere, at der burde lægges vægt på konklusionerne i de for udvalget præsenterede analyser om:

- at den separate bonuspolitik er uden pensionsmæssig betydning i den eksisterende ATP-ordning,
- at opretholdelsen af en separat bonuspolitik er uden pensionsmæssig betydning for de ældste og for de midaldrende, hvis der indføres et nyt markedsværdibaseret optjeningsgrundlag for den fremtidige pensionsoptjening,
- at en fælles bonuspolitik vil have forholdsvis stor og positiv betydning for de yngste, hvis der indføres et nyt markedsværdibaseret optjeningsgrundlag,

- samt at denne positive betydning for de yngste ikke fremkommer på bekostning af andre generationer, men i stedet fremkommer på baggrund af, at det markedsværdibaserede optjeningsgrundlag i sammenhæng med en fælles bonuspolitik giver et bedre samspil mellem den gamle og den ny ATP-ordning, og dermed et mere optimalt investeringsmæssigt råderum.

Udvalget drøftede desuden muligheden af at adskille de enkelte generationer af pensionsrettigheder helt og nedlægge det eksisterende formuefællesskab. I den sammenhæng tilkendegav udvalget følgende, jf. betænkningens s. 17:

”Udvalget finder derimod ikke, at det vil være hensigtsmæssigt helt at opgive et formuefællesskab mellem ATP’s rettighedsgenerationer og betragte de to generationer af rettigheder – og en eventuel ny tredje generation - som selvstændige bestande, med egne reserver, egen investeringspolitik, egen risiko og egen bonuspolitik. Dette vil bl.a. betyde, at de fordele, der for ATP’s medlemmer er knyttet til formuefællesskabet, sættes over styr. Det vil endvidere ikke kunne lade sig gøre at fordele det nuværende bonuspotentiale i ATP på de enkelte medlemmer/pensionister givet ATP’s historik og opbygning.”

Udvalget har således anbefalet, at ATP-loven ændres med hensyn til optjeningsmodel og formuefællesskab. Nærværende lovforslag svarer til det i udvalgsbetænkningen optrykte lovforslag.

2. Lovforslagets indhold

Som nævnt under pkt. 1 indeholder lovforslaget 2 primære ændringer samt en række konsekvensændringer:

- Ændret pensionsoptjeningsgrundlag, jf. afsnit 2.1
- Fuldstændigt formuefællesskab mellem alle rettighedsgenerationer, jf. afsnit 2.2
- Konsekvensændringer af teknisk karakter herunder konsekvenser for alderspension i den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister, jf. afsnit 2.3.

2.1. Ændret pensionsoptjeningsgrundlag

Forslaget til ændring af optjeningsmodellen indeholder følgende 4 centrale elementer:

- Pensionsrettigheder optjenes fremadrettet med aktuel markedsrente
- Prisen for at erhverve pensionsrettigheder fastsættes for ét år ad gangen

- Pensionsbidraget opdeles i et garantibidrag og et bonusbidrag
- Dynamisk tilpasning af de forsikringstekniske forudsætninger vedrørende levetid

Pensionsrettigheder optjenes fremadrettet med aktuel markedsrente

Det eksisterende optjeningsgrundlag er et aldersdifferentieret tarifgrundlag med en grundlagsrente på 2 pct. Det betyder, at der optjenes pension under en fast renteforudsætning på 2 pct. uanset, hvordan renteutviklingen og den øvrige økonomiske udvikling i samfundet tegner sig.

Når ATP skal hensætte midler som sikkerhed for de optjente pensioner, skal det ske ud fra nutidsværdien af de tilsagn om pension, ATP har givet. Som følge af de markedsværdibaserede regnskabsregler, som blev indført i 2002, anvendes en anden rente til denne opgørelse - markedsrenten.

Hvis de to rentesatser - grundlagsrenten på 2 pct. og markedsrenten - er sammenfaldende, vil hensættelsen netop svare til de indbetalte bidrag. Er de derimod forskellige, vil den nødvendige hensættelse være forskellig fra de indbetalte bidrag. Hvis markedsrenten er højere end grundlagsrenten vil det resultere i, at hensættelsen er mindre end det betalte bidrag. Med det aktuelle markedsrenteniveau er de pensionsmæssige hensættelser således markant lavere, end de ville være, hvis de blev opgjort på et 2 pct. grundlag

Markedsrenten vil svinge med markedsudviklingen over tid, og eftersom grundlagsrenten er en fast forsigtigt fastsat rentesats, vil der som altovervejende hovedregel være tale om bidragsoverskud. Jo større spændet er mellem de to rentesatser, desto mere vil den nødvendige hensættelse afvige fra det indbetalte bidrag. Bidragsoverskuddets størrelse afhænger således af og svinger med markedsrenten, men samspillet mellem grundlagsrente og markedsrente resulterer samtidig i aldersafhængige forskelle med hensyn til bidragsoverskuddenes størrelse. Jo yngre medlemmet er, desto større vil bidragsoverskuddet være, og jo højere markedsrenten er, desto stærkere vil omfordelingen mellem generationer være.

De unge optjener dermed pension for en mindre del af det løbende bidrag end de ældre, og de betaler tilsvarende en større andel til det kollektive bonuspotentiale, end de ældre gør. Dette forhold – som er en følge af de markedsværdibaserede regnskabsregler - indebærer i realiteten en omfordeling af midler fra de yngre til ældre medlemmer.

Forholdet kan illustreres med følgende tabel, der ligeledes fremgår af betænkningen fra udvalget om ATP s. 7:

Alder	20	30	40	50	60	Markedsrente
2002	77,0	69,7	60,1	47,5	31,1	5,70%
2003	69,9	62,2	52,6	40,7	25,9	5,10%
2004	74,8	67,3	57,7	45,3	29,4	5,50%
2005	63,9	56,1	46,8	35,6	22,1	4,70%
2006	50,3	43,0	34,8	25,4	14,9	4,00%

Bidraget til bonuspotentialiet i den eksisterende ATP-ordning. Kilder: Beregninger foretaget af ATP.

Tabellen viser bidraget til bonuspotentialiet i den eksisterende ATP-ordning pr. indbetalte 100 kroner i bidrag. Tabellen belyser denne andel afhængig af indbetalers alder og af den faktiske markedsrente, idet andelen er beregnet for de udvalgte aldre i hvert af årene 2002 til 2006 ud fra den faktiske markedsrente primo de pågældende år. Tabellen viser, at der er endog meget store aldersbetingede forskelle i det enkelte år og betydelige årsvise variationer indenfor én og samme aldersgruppe med hensyn til den andel af det indbetalte bidrag, som tilgår bonuspotentialiet.

Det er ikke i sig selv problematisk, at der overføres en andel af de indbetalte bidrag til bonuspotentialiet. Det problematiske består alene i, at overførslerne varierer over tid og i øvrigt indebærer en systematisk, men utilsigtet omfordeling mellem generationer.

Det foreslås derfor, at modellen for optjening af pension i ATP ændres. Med forslaget baseres pensionsoptjeningen fremadrettet på markedsrenten. Det foreslås således, at pensionstariffen, som fastlægger forholdet mellem bidragsindbetaling og garanteret pensionsret for en given alder, baseres på den til enhver tid værende markedsrentekurve. Herved opnås, at der på indbetalingstidspunktet er overensstemmelse mellem bidragsindbetalinger og hensættelser, og at de utilsigtede omfordelinger mellem generationer, som præger den nuværende model, elimineres.

Hertil kommer, at eftersom der efter den nye model optjenes pension på grundlag af markedsrenten, vil medlemmerne i gennemsnit optjene garanteret pension for en større andel af bidraget end i dag. Tariffen foreslås fastlagt forud for ét år ad gangen, således at optjeningsvilkårene er kendte, når der betales bidrag til ATP, jf. nedenfor.

Prisen for at erhverve alderspensionsrettigheder (tariffen) fastsættes for ét år ad gangen

Tariffen, dvs. prisen der kan erhverves pension for, foreslås fastlagt forud for ét år ad gangen, således at optjeningsvilkårene er kendte, når der indbetales bidrag til ATP. Det foreslås, at

renteforudsætningen for tariffen fastsættes ud fra en på forhånd defineret model og med inddragelse af kendte parametre. På grundlag af modellen og ajourførte parametre vil tariffen årligt blive beregnet af ATP's ansvarshavende aktuar.

Tariffen fastlægges af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse og offentliggøres i form af en bekendtgørelse.

Opdeling af pensionsbidrag i et garantibidrag og et bonusbidrag

Det foreslås, at fremtidige bidragsindbetalinger deles i et "garantibidrag" og et "bonusbidrag". Garantibidraget udgør en fast, høj andel af det løbende bidrag, som umiddelbart resulterer i optjening af garanteret pension, mens bonusbidraget overføres til bonuspotentialet. Derved sikres, at bonusbidraget bliver ens for alle.

Opdelingen i et garantibidrag og et bonusbidrag svarer principielt til den eksisterende optjeningsmodel, hvor en del af bidraget tilgår bonuspotentialet på grund af forskellen mellem grundlagsrente og markedsrente. I den foreslåede model vil alle medlemmer uanset alder og uanset markedsrente bidrage til bonuspotentialet med den samme procentuelle andel af deres indbetalte bidrag, i modsætning til i dag hvor deres bidrag til bonuspotentialet varierer med både alder og markedsrente.

Dynamisk tilpasning af de forsikringstekniske forudsætninger vedrørende levetid

Med henblik på at øge robustheden i forhold til levetidsudviklingen foreslås det, at den årlige tarif tager udgangspunkt i en opdateret prognose for den fremtidige udvikling i levetiden. Det betyder, at der altid optjenes pensionsret ud fra et grundlag, som baserer sig på det bedste skøn for, hvordan levetiden vil udvikle sig for fremtiden. I og med at tariffen foreslås ajourført én gang årligt i forhold til udviklingen i markedsrenten, vil der i den nye tarif indgå en opdateret prognose for den fremtidige udvikling i levetiden. Målet er at sikre, at der kun undtagelsesvis er behov for at anvende bonuspotentialet til at finansiere levetidsændringer vedrørende tilsagn under den nye pensionsoptjeningsmodel.

2.2. Fuldstændigt formuefællesskab mellem alle rettighedsgenerationer

Med etablering af et nyt optjeningsgrundlag for de bidrag, der modtages fra og med 2008 etableres en ny generation af pensionsrettigheder. Dermed vil ATP-ordningen indeholde tre

generationer af pensionsrettigheder:

- pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene før 2002,
- pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene 2002-2007 og
- pensionsrettigheder optjent på grundlag af bidrag for årene fra og med 2008.

I mange år frem vil det store flertal af ATP-medlemmer opleve at have rettigheder fra mere end en af de tre generationer. I årtier frem vil det enkelte medlems ATP-pension typisk være sammensat af tre bestanddele, der har hver sit optjeningsgrundlag.

Det foreslås, at der nu etableres et fuldstændigt formuefællesskab mellem alle generationer af pensionsrettigheder i ATP. Ved fuldstændigt formuefællesskab forstås et fællesskab, hvor der føres en fælles investeringspolitik på tværs af alle rettighedsgenerationerne, hvor risici vedrørende investeringer, afkast, solvens, levetid og realværdisikring deles og bæres i fællesskab, og hvor der føres én fælles bonuspolitik med udgangspunkt i ét fælles bonuspotentiale.

Deling af ensartede risici giver ud fra almindelige forsikringsmæssige principper større sikkerhed og øget stabilitet. Øget risikodeling inden for et fuldstændigt formuefællesskab vil helt generelt gøre ATP-ordningen mere robust i forhold til fremtidige risici i almindelighed, ligesom det i særdeleshed vil styrke ATP's værn i forhold til fortsat forøgelse af medlemmernes levetid.

Udvidelsen af det eksisterende begrænsede formuefællesskab til et fuldstændigt formuefællesskab vil forenkle samspillet mellem gammel, ny og fremtidig ordning, samtidig med, at risikoen generelt set reduceres og mulighederne for realsikring af pensionerne forbedres.

Udvalgets konklusioner er baseret på en række analyser af de fordelingsmæssige konsekvenser af et fuldstændigt formuefællesskab. Det anføres i udvalgets betænkning s. 16, at det bl.a. kan udledes af analyserne, at en fælles bonuspolitik vil have forholdsvis stor positiv betydning for de yngste, hvis der indføres et nyt markedsværdibaseret optjeningsgrundlag, samt at denne positive betydning for de yngste ikke fremkommer på bekostning af andre generationer. Det fremgår sammesteds af betænkningen, at den positive betydning i stedet fremkommer *"på baggrund af, at det markedsværdibaserede optjeningsgrundlag i sammenhæng med en fælles bonuspolitik giver et bedre samspil mellem den gamle og den ny ATP-ordning og dermed et mere optimalt investeringsmæssigt råderum, dvs. derved højere forventede pensioner"*.

Endelig vil det fuldstændige formuefællesskab samlet set gøre ATP-ordningen betydelig mere fleksibel i forhold til eventuelle tilpasninger, som der måtte blive behov for i fremtiden.

2.3 Konsekvensændringer af teknisk karakter herunder konsekvenser for alderspension i den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister

Punktet udestår i høringsfasen.

Økonomisk og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Forslaget har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser for staten, kommunerne og regionerne.

En generel omlægning af ATP-ordningen, som den foreslåede, må forventes at indebære ændring af administrative rutiner, herunder it-tilretninger i ATP. Endvidere forventes der engangsomkostninger til information i opstartsfasen. Alle omkostninger hertil afholdes af ATP

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet forslaget ikke berører ATP-bidragets størrelse, indberetnings-, indbetalingsform og persongruppen, der skal betales ATP for.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

ATP er omfattet af Rådets forordning nr. 1408 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EF-Tidende 1971, nr. L 149, s. 2).

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring i Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, FTF, Akademikernes Centralorganisation, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagforening, KL, Danske Regioner, Advokatrådet, ATP, Forsikring og Pension og Foreningen af Firmapensionskasser.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser / merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ændring af administrative rutiner, herunder it-tilretninger i ATP. Endvidere forventes der engangsomkostninger til information i opstartsfasen. Alle omkostninger hertil afholdes af ATP.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Der henvises til afsnit om forholdet til EU-retten	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

§ 5 blev i medfør af lov nr. 1587 af 20. december 2006 om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Udskydelse af udbetalingstidspunktet m.v.) ophævet med virkning fra den 1. juli 2009. Ophævelsen var en følge af en justering i ATP-lovens § 9 om udbetalingsreglerne i ATP, der dækkede indholdet i § 5. Som konsekvens af lovforslagets nr. 4 om nyaffattelse af § 9 samt overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 1, der præciserer tidspunktet for udbetaling af ATP-pension, foreslås det, at § 5 ophæves allerede med virkning fra 1. januar 2008. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets nr. 4 og til § 3.

Til nr. 2

Det følger af forslaget, at optjening af pensionsret efter ATP-lovens § 8 b fremadrettet alene finder anvendelse for bidrag, der vedrører tiden fra 1. januar 2002 og indtil 1. januar 2008.

Der er tale om tekniske ændringer som følge af overgangen til en moderniseret tarif, der fastsættes på grundlag af en markedsværdibaseret optjeningsrente, med virkning for bidrag vedrørende perioden fra 1. januar 2008, jf. forslaget nr. 3.

Til nr. 3

Efter gældende regler optjenes pensionsretten i ATP på grundlag af en aldersdifferentieret tarif baseret på en grundlagsrente på 2 pct.

Med forslaget til ny § 8 c vil fremtidig optjening af pensionsret i ATP fortsat ske efter en aldersdifferentieret tarif, dog således at det for fremtiden sker på en markedsværdibaseret optjeningsrente. Efter forslaget baseres tariffen på den til enhver tid værende markedsrentestruktur. Den optjeningsrente, som tariffen baseres på, vil herved komme til at følge den markedsrente, som anvendes til at opgøre værdien af de afgivne pensionstilsagn. Med det foreslåede princip vil optjeningsvilkårene komme til at afspejle de faktiske økonomiske vilkår. Det nye pensionsgrundlag vil dermed anvende en variabel optjeningsrente, hvilket har pensionsmæssig betydning. Er markedsrenten høj, vil der kunne opnås relativt høje tilsagn, mens der opnås relativt mindre tilsagn, når markedsrenten er lav. Pensionsret opnås således altid til markedspris udtrykt ved den aktuelle markedsrente, og der vil efter de nye principper kunne sikres pensionsoptjening for en større og fast andel af de løbende bidrag.

Det foreslås i stk. 1, at fremtidige bidragsindbetalinger deles i et "garantibidrag" og et "bonusbidrag". Garantibidraget udgør en fast andel af det løbende bidrag, som umiddelbart resulterer i optjening af garanteret pension, mens bonusbidraget overføres til bonuspotentialen. Efter

forslaget vil tariffen blive baseret på en prognose for den fremtidige udvikling i levetiden, hvor der hidtil alene er taget udgangspunkt i den historiske levetid, således at der kun undtagelsesvist vil være behov for at anvende bonuspotentialet til løbende finansiering af levetidsændringer for disse tilsagn.

Det foreslås i stk. 2, 1. pkt., at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse fastsætter nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif. Det foreslås videre i stk. 2, 2. pkt., at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP en gang om året fastsætter det følgende års tarif i en bekendtgørelse. Da tariffen foreslås ajourført én gang årligt, vil den for fremtiden også baseres på de senest kendte prognoser for levetidens udvikling. De beregningsmæssige forudsætninger for fastlæggelse af tariffen indgår som en integreret del af pensions- og hensættelsesgrundlaget, jf. § 18, og er dermed omfattet af Finanstilsynets kompetence, jf. § 27, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at kapitel 6 i loven ikke er underlagt ATP's Ankenævns kompetence.

Det foreslås i stk. 3, 1. pkt., at beskæftigelsesministeren fastlægger et maksimalt niveau for den andel af det samlede bidrag (efter finansiering af dødsfaldsydelser), garantibidraget kan udgøre, samt efter hvilke principper det årligt anvendte garantibidrag fastsættes. Dette sker efter indstilling fra ATP's bestyrelse og efter forhandling med Finanstilsynet. Det maksimale garantibidrag skal fastlægges på et niveau, der sikrer, at ATP til enhver tid kan leve op til sine forpligtelser. Det foreslås i stk. 3, 2. pkt., at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse fastsætter det faktisk anvendte årlige garantibidrag. Det faktisk anvendte garantibidrag tænkes som udgangspunkt ikke ændret hvert år, men vil blandt andet afhænge af den investeringsmæssige udvikling. Muligheden for at foretage ændringer i det faktisk anvendte garantibidrags størrelse skal sikre, at ATP får mulighed for at føre en mere fleksibel investeringspolitik, hvis det i perioder findes mest hensigtsmæssigt.

Til nr. 4

Der foreslås en ny affattelse af § 9. Den nugældende ATP-lovs § 9, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 1587 af 20. december 2006, om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love (Ændringer som følge af gradvis forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen m.v.), og som indeholdt en række konsekvensrettelser i forskellige love som følge af den gradvise forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen m.v. Ændringen af § 9, stk. 1, træder imidlertid først i kraft den 1. juli 2009. Med nyaffattelsen af § 9 inkorporeres de ændringer, der følger af lov nr. 1587 af 20. december 2006 i bestemmelsen, idet der samtidig i overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 1 tages højde for, at de ændringer, der relaterer sig til fastsættelsen af folkepensionsalderen, først kan læses ud af lov om social pensions § 1 a fra og med den 1. juli 2009. I den mellemliggende periode fremgår folkepensionsalderen af overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 1. Denne overgangsbestemmelse har tillige betydning i relation til § 9 a, stk. 1, i lovforslaget, idet der i denne bestemmelse henvises til § 9, stk. 1, og dennes angivelse af folkepensionsalderen i relation til udbetaling af tillægspensionen.

Henvisningen til § 19, stk. 2, i § 9, stk. 1, udgår, idet der herved rettes op på en tidligere manglende konsekvensrettelse i forbindelse med en ændring af ATP-loven ved lov nr. 332 af 16. maj 2001.

Forslagets § 9, stk. 2 og 3 svarer til den nugældende ATP-lovs § 9, stk. 2 og 3.

I forbindelse med nyaffattelsen af § 9, udgår bestemmelsens nuværende stk. 4, idet reglerne om udskydelse af udbetalingstidspunktet til henholdsvis alder 70 og 75 fastsættes i forslaget til ny § 9 a. Denne bestemmelse fastsætter for det første, hvilken alder medlemmet kan vælge at udskyde udbetalingen til, og for det andet fastsætter regler for beregning af pensionen ved udskydelse af udbetalingstidspunktet, jf. nedenfor under bemærkningerne til § 9 a.

Ligeledes udgår den nugældende § 9, stk. 5, om udbetaling af ATP-pension før det 67. år i forbindelse med nyaffattelsen af § 9, idet denne bestemmelse fremover er dækket af forslaget til ny § 9, stk. 1, og af overgangsbestemmelsen i § 3.

Ændringerne til § 9, stk. 4 og 5, der blev vedtaget i medfør af lov nr. 1587 af 20. december 2006, bortfalder ved nyaffattelsen af § 9.

Som følge af forslaget til ændret affattelse af § 8 b og ny § 8 c er bestemmelsen i § 9, stk. 6, overflødig, hvorfor den udgår som en konsekvens heraf.

Forslaget til ny § 9 a, præciserer de nugældende og kommende regler om udskydelse af udbetalingstidspunktet til henholdsvis alder 70 og 75. Som en konsekvens af indførelse af en ny pensionsoptjeningsmodel med en markedsværdibaseret optjeningsrente i § 8 c, stk. 2, jf. forslagets nr. 3, er der behov for nye regler om udsættelse, hvis medlemmet vælger at udsætte udbetalingen af sin ATP-pension til et senere tidspunkt efter overgang til folkepension. Efter den gældende lovs § 9, stk. 4, sker udsættelse på grundlag af faste procentsatser til brug for forhøjelse af de eksisterende rettigheder i ATP. Størrelsen af procentsatserne er forskellige alt efter om rettighederne har været optjent før eller efter 1. januar 2002 og er baseret på den grundlagsrente, der var gældende på indbetalingstidspunktet. Da denne fremgangsmåde imidlertid ikke harmonerer med den foreslåede ændrede optjeningsmodel, hvor alle rettigheder optjenes/videreføres ud fra den aktuelle markedsrente og dermed ud fra rentesatser, som vil variere fra år til år, foreslås udsættelsesmodellen justeret.

Efter forslaget vil den pension, som man vælger at udsætte, blive behandlet som fornyet indbetaling. Udsættelsen af pensionsudbetalinger vil på denne måde blive kompenseret i form af ny optjent pension i overensstemmelse med den til enhver tid gældende optjeningsrente, jf. forslaget til ny § 8 c, stk. 2 i nr. 3. Det foreslås, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse fastsætter den årlige tarif for optjening af forhøjet pension ved udskydelse af udbetalingstidspunktet.

I perioden fra 1. januar 2008 til 30. juni 2009 fastsættes folkepensionsalderen i relation til udbetalingsreglerne i ATP-loven i overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 1. Adgangen til at udskyde udbetalingstidspunktet og beregningen heraf skal derfor i denne periode ses i sammenhæng med denne overgangsbestemmelse.

I § 9 a, stk. 2, sikres det, at de hidtidige regler om udsættelse frem til det 70. år bibeholdes for medlemmer, der har udsat deres pension før 1. januar 2008. Medlemmerne har udsat pensionen i forventning om en månedlig forhøjelsesprocent på henholdsvis 0,8 og 0,6 for pension optjent henholdsvis før 1. januar 2002 og i perioden fra 1. januar 2002 til 1. januar 2008. Bestemmelsen er kun relevant for medlemmer født før 1. januar 1943, da udsættelse først kan finde sted på det faktiske folkepensioneringstidspunkt. Eventuel udsættelse ud over det 70. år sker efter reglerne i stk. 1.

Til nr. 5

§ 15, stk. 6, blev ændret i medfør af lov nr. 1587 af 20. december 2006 om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love (Ændringer som følge af gradvis forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen m.v.). Ændringen træder først i kraft den 1. juli 2009. Ændringen indeholder en henvisning til § 9, stk. 5, der bortfalder som følge af nyaffattelsen af § 9 i denne lov. Det er derfor nødvendigt at ændre formuleringen i § 15, stk. 6, som vedtaget i medfør af lov nr. 1587, ligesom det er nødvendigt at ændre henvisningen i bestemmelsen fra § 9, stk. 5 til § 9, stk. 1. Der henvises endvidere til overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 3, der tager højde for perioden mellem den 1. januar 2008 og 1. juli 2009, hvor § 1 a, i lov om social pension træder i kraft, og hvortil der henvises i både § 15, stk. 6, og i § 9, stk. 1.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af forslaget nr. 3 om overgangen til en ny model for pensionsoptjening.

Til nr. 7

I de gældende regler finansieres børneydelser via tariffen. Med bestemmelsen præciseres ordningens finansiering af såvel ægtefælleydelsen og børneydelsen, og det foreslås således, at børneydelserne i lighed med dødsfaldsydelser til ægtefælle eller samlever for fremtiden finansieres ved et forlods fradrag i det indbetalte bidrag.

Til nr. 8

Med forslaget etableres der et fuldstændigt formuefællesskab mellem alle rettighedsgenerationer i ATP.

Efter ATP-lovens §§ 18 og 19 skal ATP anmelde et pensionsgrundlag og et hensættelsesgrundlag til Finanstilsynet senest, når grundlagene tages i anvendelse. I hensættelsesgrundlaget angives reglerne for beregning af pensionshensættelserne, og i pensionsgrundlaget angives, hvor stor en pensionsret det enkelte medlem i ATP optjener på baggrund af de indbetalte bidrag, herunder grundlaget for egenpension og regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede.

Med bestemmelsen præciseres en række af de beregningselementer i pensionsgrundlaget, som dels indgår i de nuværende optjeningsmodeller, dels vil indgå i den nye pensionsoptjeningsmodel. Pensionsgrundlaget skal således bl.a. baseres på markedsrente og forventet levetid.

Et fuldstændigt formuefællesskab indebærer, at såvel risici som fordele deles blandt samtlige medlemmer/pensionister. Ved etableringen af det fuldstændige formuefællesskab bevarer det enkelte medlem/pensionist givne og etablerede pensionsrettigheder, som er optjent på allerede indbetalte bidrag.

Nye tilsagn, der afgives på grundlag af indbetalinger efter lovens ikrafttræden, er undergivet de nye markedsværdibaserede optjeningsprincipper og afdækkes på indbetalingstidspunktet. Afdækningen etablerer én gang for alle en forrentning svarende til markedsrenten, hvilket neutraliserer den renterisiko, der er knyttet til ATP's pensionsforpligtelser. Ændringer i værdien af ATP's pensionsforpligtelser som følge af udsving i markedsrenten vil med andre ord ikke belaste ATP's bonuspotentialer.

Etableringen af et fuldstændigt formuefællesskab indebærer også en sammenlægning af bonuspotentialerne for alle rettighedsgenerationer, og det medfører dermed også en fusionering af de i dag adskilte bonuspotentialer vedrørende henholdsvis ny og gammel ordning.

ATP er alene underlagt en forpligtelse til at tilstræbe en realværdissikring af pensionstilsagnene. Det enkelte medlem/pensionist har krav på, at der sker en rimelig fordeling af det realiserede resultat, herunder også af den del af resultatet som over tid aflejres i bonuspotentialer. En fælles bonuspolitik, hvor alle medlemmer/pensionister - uanset hvornår de har optjent deres rettighed - får den samme procentvise opskrivning af deres tilsagn, er udtryk for en sådan rimelig fordeling.

Til nr. 9

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets nr. 3. Efter gældende regler optjenes pensionsret i ATP med udgangspunkt i en grundlagsrente på 2 pct. Med forslaget i nr. 3 vil pensionsret fremadrettet blive optjent på grundlag af en markedsrente.

Med ændringen af optjeningsmodellen skal det anmeldte pensionsgrundlag fortsat være betryggende. Ved vurdering af om det anmeldte pensionsgrundlag er betryggende, skal der tages hensyn til den samlede model, herunder opdelingen af bidraget i garantibidrag og bonusbidrag. De enkelte beregningselementer i garantibidraget (rente, levetid og omkostninger) fastsættes med udgangspunkt i realistiske og aktuelle forhold. Beregningselementerne fastsættes således, at der samlet set ikke er underskud vedrørende garantibidraget på tidspunktet for fastsættelse af tariffen. Renterisiko, som vedrører optjeningen af nye pensionsrettigheder, afdækkes i de finansielle markeder fra tidspunktet for optjeningen og forbliver afdækket indtil udbetaling.

I betænkningen om ændring af ATP-ordningens optjeningsmodel og formuefællesskab er optjeningsmodellen beskrevet med en fordeling af bidraget i et garantibidrag på 80 % og et bonusbidrag på 20 %. Ved denne fordeling af bidrag samt anvendelse af en markedsrente og en forventet faktisk levetid vurderes modellen på nuværende tidspunkt at være betryggende.

Ændringen er alene af forsikringsteknisk karakter og berører ikke det enkelte medlem/pensionists udsigt til pension samt realsikring heraf.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2008.

Til § 3

Til stk. 1.

Som følge af forslaget om at indføre en ny pensionsoptjeningsmodel med en markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. lovforslagets nr. 3, er det imidlertid nødvendigt at skabe overensstemmelse mellem det afgivne pensionstilsagn og det faktiske udbetalingstidspunkt, også for perioden fra 1. januar 2008 til 1. juli 2009, hvor der opnås overensstemmelse mellem folkepensionsalderen og det tidspunkt hvorfra ATP-pension kan udbetales. § 3, stk. 1, der indtil 1. juli 2009 vil angive folkepensionsalderen, skal tage højde herfor.

Til stk. 2.

Det foreslås endvidere, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter nærmere regler om konvertering. Det forudsættes, at der ved konvertering af pensionstilsagnene fra det 67. år til den indekserede folkepensionsalder anvendes en aktuarmæssig model, der sikrer, at værdien af de afgivne pensionstilsagn fastholdes før og efter konverteringen.

Efter gældende regler er pensionstilsagn og udbetalingstidspunktet for tillægspensionen 67 år, svarende til den tidligere fastsatte folkepensionsalder. Med nedsættelsen af folkepensionsalderen til 65 år for personer født efter 30. juni 1939, jf. gennemførelsen af lovgivningen om den fleksible efterløn i 1999, blev der åbnet mulighed for at medlemmer, der ønskede tillægspensionen udbetalt før det fyldte 67. år, kunne fremrykke udbetalings(pensionerings)tidspunktet til alder 65, jf. reglerne om nedsættelse i (dagældende) § 9, stk. 5. De gældende regler om nedsættelse er baseret på gældende grundlagsrente for pension optjent henholdsvis før og efter 1. januar 2002. Disse nedsættelsesregler vil imidlertid ikke kunne finde anvendelse i samspil med den foreslåede nye pensionsoptjeningsmodel i nr. 3.

Ved indførelse af den faktiske folkepensionsalder i ATP-loven fra 1. januar 2008 i medfør af denne bestemmelse opnås, at fremtidige pensionstilsagn bliver beregnet i forhold til den folkepensionsalder, der vil være gældende, når medlemmerne går på pension. Pr. 1. januar 2008 bliver de eksisterende pensionstilsagn, der alle er givet til det 67. år, jf. bekendtgørelse af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension nr. 848 af 21. juli 2006, konverteret til den faktiske folkepensionsalder for så vidt angår medlemmer født før 1. juli 1960. Medlemmer født 1. juli 1960

eller senere berøres ikke af konverteringen, da pensionsalderen for disse medlemmer er 67 år og dermed i overensstemmelse med de tidligere afgivne pensionstilsagn.

Mulighederne for at udsætte udbetalingstidspunktet for de medlemmer, der går på pension i denne periode (1. januar 2008 – 1. juli 2009) ændres ikke. Denne gruppe af medlemmer har fortsat pensionsalder 65, og kan herefter eventuelt udsætte til det tidspunkt, der passer den enkelte.

Til stk. 3.

Bestemmelsen skal tage højde for perioden mellem den 1. januar 2008 og 1. juli 2009, hvor folkepensionsalderen i relation til udbetaling af ATP pension fastsættes i overgangsbestemmelsen i § 3, stk. 1.

Overgangsbestemmelsen er nødvendig, idet lovforslagets nr. 5 henviser til § 1 a i lov om social pension, der træder i kraft den 1. juli 2009.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>	<i>Lovændringer i medfør af velfærdsaftalen med ikrafttræden 1. januar og 1. juli 2009</i>	<i>Overgangsbestemmelser i lovforslaget.</i>
<p>§ 5. Tillægspension i form af egenpension ydes efter dette kapitel fra det fyldte 67. år, jf. dog § 9, stk. 4 og 5.</p>	<p>1. § 5 ophæves.</p>	<p><i>Lov nr. 1587 af 20. december 2006</i> § 1, nr. 2. § 5 ophæves (I kraft den 1. juli 2009)</p>	
<p>§ 8 b. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002, med fradrag af beløb efter § 16, ydes pension som angivet i bilag A i overensstemmelse med Arbejdsmarkedets Tillægspensions pensionsgrundlag, jf. § 18. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan ændre pensionsbeløbene, for så vidt angår fremtidige bidrag.</p> <p>Stk. 2. Pensionen som nævnt i stk. 1 fastsættes på grundlag af en rentesats på 2 pct. p.a. Efter indstilling af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan beskæftigelsesministeren efter forhandling med Finanstilsynet</p>	<p>2. § 8 b affattes således: ”§ 8 b. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2002 og indtil den 1. januar 2008, med fradrag af beløb efter § 16, ydes pension som angivet i bilag A. Pensionen fastsættes på grundlag af en rentesats på 2 pct. p.a.”</p>		

<p>ændre satsen.</p>			
	<p>3. Efter § 8 b indsættes:</p> <p>”§ 8 c. Bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 2008, med fradrag af beløb efter § 16 opdeles i et garanti- og bonusbidrag. Medlemmer erhverver pension af garantibidrag i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om principperne for fastsættelse af den årlige tarif, jf. stk. 1. Beskæftigelsesministeren fastsætter en gang årligt tariffen for det følgende år efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsat markedsværdibaseret optjeningsrente i</p>		

	<p>overensstemmelse med pensionsgrundlaget, jf. § 18.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension og efter forhandling med Finanstilsynet det maksimale garantibidrags andel af et årsbidrag samt nærmere regler om principperne for fastsættelse af det faktisk anvendte årlige garantibidrag. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter anmodning fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension det faktiske anvendte garantibidrags størrelse.”</p>		
<p>§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år, jf. dog stk. 4 og 5, og udbetales månedsvis forud. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension, jf. § 19, stk. 2, udbetales enten for længere</p>	<p>4. § 9 ophæves og i stedet indsættes:</p> <p>”§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, og udbetales månedsvis forud. Fremsættes anmodning om udbetaling ikke, udskydes udbetalingstidspunktet, og der</p>	<p>Lov nr. 1587 af 20. december 2006</p> <p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>nr. 3. § 9, stk. 1, 1. pkt., affattes således: »Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, og udbetales månedsvis forud.«</p>	<p>Overgangsbestemmelse § 2, stk. 1.</p> <p><i>Stk. 1.</i> Uanset lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 9, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, ydes tillægspension i form af egenpension i perioden fra den 1. januar 2008 til den 30. juni 2009 efter anmodning fra den 1. i måneden efter medlemmet har opnået sin folkepensionsalder og</p>

<p>perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 18. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Den beregnede årlige pension med tillæg af bonuspension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For tiden inden anmodningen kan der højst ydes 6 måneders tillægspension.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ønskes tillægspensionen udbetalt fra et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med en forhøjelsesprocent, for hver måned udbetalingen udskydes, regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år. Forhøjelsen beregnes i forhold til den pension, medlemmet ville have været berettiget til for den foregående måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,8 pr. måned. For pension optjent fra 1.</p>	<p>sker regulering af pensionen efter reglerne i § 9 a. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede engangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. § 18. Ved kapitaliseringen anvendes samme forventede restlevetid for mænd og kvinder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Den beregnede årlige pension med tillæg af bonuspension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For tiden inden anmodningen kan der højst ydes 6 måneders tillægspension.</p> <p>§ 9 a. Udbetaling af tillægspensionen kan udskydes regnet fra folkepensionsalderen jf. § 9, stk. 1. Indtil 31. december 2008 kan udbetalingen</p>	<p>4. I § 9, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:</p> <p>»Fremsættes anmodning om udbetaling ikke, udskydes udbetalingstidspunktet, og der sker regulering af pensionen efter reglerne i stk. 4 og 5.«</p> <p><i>Lov nr. 1537 af 20. december 2006</i></p> <p>§ 1</p> <p>3. I § 9, stk. 4, ændres »70. år« til: »75. år«.</p> <p>(i kraft 1. januar 2009)</p> <p><i>Lov nr. 1587 af 20. december 2006</i></p> <p>5. I § 9, stk. 4, ændres »Ønskes tillægspensionen udbetalt« til: »Udbetales tillægspensionen«.</p> <p><i>Lov nr. 1587 af 20. december 2006</i></p> <p>§ 1</p> <p>6. I § 9, stk. 5, ophæves 1. pkt., og i 2. pkt., som bliver 1. pkt., ændres »Ønskes tillægspensionen udbetalt« til:</p>	<p>udbetales månedsvis forud. Folkepensionsalderen er i perioden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6) 65 år for medlemmer, der er født før den 1. januar 1959, 7) 65 ½ år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. januar 1959 til den 30. juni 1959, 8) 66 år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. juli 1959 til den 31. december 1959, 9) 66 ½ år for medlemmer, der er født i perioden fra den 1. januar 1960 til den 30. juni 1960, 10) 67 år for medlemmer, der er født efter den 30. juni 1960. <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension nærmere regler om konvertering af pensionstilsagn fra alder 67 til folkepensionsalderen.</p>
---	--	--	---

<p>januar 2002 er forhøjelsesprocenten 0,6 pr. måned.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Til personer, der er fyldt 60 år den 1. juli 1999 eller senere, kan tillægspension efter anmodning udbetales før det fyldte 67. år, dog ikke før det fyldte 65. år. Ønskes tillægspensionen udbetalt fra et tidligere tidspunkt end det 67. år, nedsættes pensionen med en nedsættelsesprocent, for hver måned pensionen ønskes udbetalt før det 67. år. Nedsættelsen beregnes i forhold til den pension, medlemmet ville have været berettiget til for den efterfølgende måned. For pension optjent før 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,8 pr. måned. For pension optjent fra 1. januar 2002 er nedsættelsesprocenten 0,6 pr. måned.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Hvis beskæftigelsesministeren ændrer rentesatsen, jf. § 8 b, stk. 2, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension ændre forhøjelses- henholdsvis nedsættelsesprocenten i stk. 4 og</p>	<p>udskydes til ikke ud over det fyldte 70. år. Fra 1. januar 2009 kan udbetalingen udskydes til ikke ud over det fyldte 75. år. Tillægspensionen forhøjes for hver måned udbetalingen udskydes. Den forhøjede pension erhverves i overensstemmelse med den tarif, der fastsættes en gang om året for det følgende år af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den indstillede årlige tarif fastsættes på grundlag af en af markedsværdibaseret optjeningsrente, jf. § 8 c, stk. 2.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For medlemmer født før 1. januar 1943, der vælger at udskyde pensionen, forhøjes pensionen, for så vidt angår pension optjent før 1. januar 2002 og i perioden fra 1. januar 2002 og indtil 1. januar 2008, med en forhøjelsesprocent på henholdsvis 0,8 og 0,6 pr. måned for hver måned pensionen udskydes efter folkepensionsalderen, jf. § 9, stk. 1 og indtil det fyldte 70. år. Udsættelse fra alder 70 men ikke</p>	<p>»Udbetales tillægspensionen«.</p>	
--	---	--------------------------------------	--

<p>5, for så vidt angår pension optjent efter ændringen af rentesatsen.</p>	<p>ud over det fyldte 75. år sker efter stk. 1.”</p>		
<p>§ 15 Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved dettes fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. § 9, stk. 5.</p>	<p>5. § 15, stk. 6 affattes således: ”Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, hvis denne er over 67 år. Ellers ophører bidragsbetalingen ved det fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. § 9, stk. 1.”</p>	<p><i>Lov nr. 1587 af 20. december 2006</i></p> <p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>7. § 15, stk. 6, affattes således: »Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved nået folkepensionsalder, jf. § 1 a i lov om social pension, hvis denne er over 67 år. Ellers ophører bidragsbetalingen ved det fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. § 9, stk. 5.«</p>	<p>Overgangsbestemmelse i § 3, stk. 3</p> <p><i>Stk. 3.</i> Uanset lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 15, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, ophører bidragsbetalingen for et medlem i perioden fra den 1. januar 2008 til den 30. juni 2009 ved dettes fyldte 67. år eller ved pensionering inden dette tidspunkt, jf. stk. 1.</p>
<p>§ 16. For alle bidragsbetalende medlemmer beregnes årligt et beløb, der fradrages forlods i det enkelte medlems indbetalte pensionsbidrag før beregning af pension efter § 8 b. Det beregnede beløb er sammensat af</p> <p>1) et beløb, der dækker dødsfaldsydelsen efter § 14 b i det enkelte bidragsår, og</p>	<p>6. I § 16 ændres ”§ 8 b” til: ”§ 8 c”.</p>		

<p>2) et beløb, der sikrer opretholdelse af dækningen efter § 14 b i de perioder, hvor der ikke betales tilstrækkelige bidrag til dække det nævnte fradrag.</p>			
<p>§ 16. For alle bidragsbetalende medlemmer beregnes årligt et beløb, der fradrages forlods i det enkelte medlems indbetalte pensionsbidrag før beregning af pension efter § 8 b. Det beregnede beløb er sammensat af</p> <p>1) et beløb, der dækker dødsfaldsydelsen efter § 14 b i det enkelte bidragsår, og</p> <p>2) et beløb, der sikrer opretholdelse af dækningen efter § 14 b i de perioder, hvor der ikke betales tilstrækkelige bidrag til dække det nævnte fradrag.</p>	<p>7. I § 16, stk. 1, nr. 1 og 2, indsættes efter ”§ 14 b”: og ”§ 14 e”.</p>		
<p>§ 18. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal anmelde et pensionsgrundlag til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i grundlaget. Pensionsgrundlaget</p>	<p>8. I § 18, stk. 1, nr. 1, ændres ”egenpensionsoptjening” til ”pension, herunder renteforudsætninger, optjeningsrenter, tariffer, opdelingen i garanti- og bonusbidrag m.v.”</p>		

<p>skal indeholde angivelse af</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) grundlaget for beregning af egenpensionsoptjening, jf. kapitel 3, 2) grundlaget for beregning af ydelser ved dødsfald, jf. kapitel 4 og 4 a, og 3) regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede. 			
<p><i>Stk. 2.</i> Det anmeldte pensionsgrundlag skal baseres på betryggende forudsætninger om beregningsselementerne, og det skal være rimeligt over for medlemmerne og andre berettigede.</p>	<p>9. I § 18, <i>stk. 2</i>, udgår ”om beregningsselementerne”</p>		